

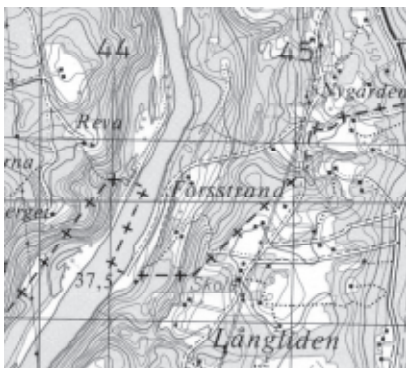
HISTORIENS VINGSLAG

Red. Arne Johansson Kerstin Åhström

DEN GAMLA DANSBANAN - Forsstrand

Jag visste att det hade funnits en dansbana på Forsstrand, på gränsen mellan Medelpad och Jämtland, , men den 5 mars år 1986 fick jag veta mera, för då träffade jag på Nipängens servicehus i Bispgården den då 91-åriga Arvid Norberg, och han berättade:

”Jag och några andra av bygdens pojkar slog oss ihop omkring 1910 och donerade virke och byggde själva dansbanan på Forsstrand. Den låg på en liten backe, en bit ifrån stranden, med vacker utsikt över Indalsälven”.

Ingen scen

Banan var tydlig av enklaste slag, ett fyrkantigt dansgolv utan tak men med räcke och sittplatser runt om. Där fanns ingen särskild "scen" utan endast en tvärbräda i ett av hörnen där musikanterna kunde sitta. Det var endast en eller högst två spelmän som stod för dansmusiken. Någon särskild serveringslokal för kaffe fanns inte, men det var brukligt att tända upp en eld och ha en gryta eller panna över, för kaffekokning vid de flesta dansbanor.

Kaffe var ju en omistlig ingrediens vid kask-drickning.....

Bygdens spelmän

Här spelade naturligtvis mest bygdens egna spelmän, och säga vad man vill, sådana var det inte ont om i de här trakterna! Det var t.ex. fiolisten Olof Petter Halvarsson (1868-1952) tillika snickare, timmerman och byggmästare. Han var f.öv. far till spelmansbröderna Einar, Elof, Rudolf och den yngste, Gerhard. Och även deras mamma, Märta, var musikalisk och sjöng med klar stämma. Några visor finns upptecknade efter henne. Kalle Sahl'in (1845-1916) spelade också till dans här på sin fiol. Han var född i Utanede men blev bosatt i Långliden. Han komponerade låtar och var notkunnig. Det har sagts att han sökte in till Musikaliska Akademin i Stockholm men blev inte antagen. Inte p.g.a. dåligt handlag med fiolen eller bristande musikalitet, nej han ansågs vara för gammal.... Han kunde spela en melodi på fiolen och sjunga/nynna en andra stämma till. Gör om det den som kan! Även Ludvig Brännlunds (en av den kända brödraskaran) söner, Ferdinand på dragspel och Theo på fiol medverkade här. Ibland kom det en skogsarbetare ifrån Ragunda och som hette Björk och som arbetade på Boda Kronopark och spelade upp till dans på sitt tvåradiga dragspel. Jöns Lidgren (1859-1939) fiolisten, spelade också här.

Olof Petter Halvarsson, Lidensboda, byggmästare och fiolspelman. Foto ur boken *Spelmän, Låtar & Visor från Medelpads älvdalar*, andra delen, 1979

Gratis inträde

Det kom folk ifrån Långliden, Lidensboda, Boda, Järkvissle och Utanede. Man dansade lördagar och söndagar och ibland även mitt i veckan. Man tog inte gärna inträde utan lät en hatt gå runt bland de församlade. Det blev en slant till gage åt spelmannen.

Där dansades naturligtvis vals, schottis hambo, polka o.s.v. men även den tidens populära one-step och two-step. Sådana kunde utföras när musikanten spelade t.ex. en marsch!

Hur länge var då banan i bruk? Det vet jag då rakt inte, men jag pratade med en man som hette Einar Lindkvist, född 1898 i Järkvissle, han sa:

”Jag var på dans på Forsstrands dansbana midsommarafton 1923, men det var så kallt och regnigt och lite folk, så vi for därifrån”. Så sent var den alltså i bruk, men om den överlevde väder och vind, utan tak som den var, till 1930-talet, det är för mig ovisst. Vet någon?

Ögonvittnen

Till sist ett par ögonvittnen, barn, kanske fem och åtta år gamla. Hillevi Eriksson född Lidin år 1905 och Elin Nilsson född Eklund år 1902. ”Vi stod bakom knuten på en lada för att ingen skulle se oss, vi var ju för små att gå på bal, och så kikade vi försiktigt fram på de dansande. Det var fullt med folk och någon spelade vackert. Sedan var det bara att gå hem och lägga sig”.

Sören Nilsson

Lidens
Hembygdsförening

Lidenvägen 51, 860 41 Liden, 0692 - 100 27

www.lidenshembygdsforening.com

Grundad 1956